

Sygn. akt: WZ 1/16

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Steckiewicz

Protokolant : Anna Krawiec

przy udziale prokuratora Naczelnej Prokuratury Wojskowej Romana Szubigi

w sprawie D. T. podejrzanego o popełnienie przestępstwa określonego w art. 53 ust. 2 w zb. z art. 63 ust. 3 w zw. z art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2012 r., poz. 124 z późn. zm.) i inne, po rozpoznaniu w Izbie Wojskowej na posiedzeniu w dniu 23 lutego 2016 r., zażalenia obrońcy podejrzanego na postanowienie Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 22 stycznia 2016 r., w przedmiocie tymczasowego aresztowania

p o s t a n o w i ł

zmienić zaskarżone postanowienie przez ograniczenie czasu trwania tymczasowego aresztowania do dnia 31 marca 2016 r.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 4 grudnia 2015 r., Wojskowy Sąd Garnizonowy w W. zastosował wobec D. T. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania do dnia 2 marca 2016 r.

W wyniku zażalenia obrońcy podejrzanego Wojskowy Sąd Okręgowy w W. postanowieniem z dnia 23 grudnia 2015 r., ograniczył czas stosowania

tymczasowego aresztowania do dnia 30 stycznia 2016 r. uznając, że będzie on wystarczający do wykonania przez organy ścigania zaplanowanych czynności procesowych.

Ponieważ prognoza Sądu okazała się nie trafna, prokurator Wojskowej Prokuratury Okręgowej w W. wystąpił do Wojskowego Sądu Okręgowego w W. o przedłużenie aresztu tymczasowego do dnia 30 kwietnia 2016 r.

Wojskowy Sąd Okręgowy w W. wniosek ten uwzględnił i postanowieniem z dnia 22 stycznia 2016 r., przedłużył czas trwania tymczasowego aresztu, stosownie do oczekiwań.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd za szczególne okoliczności sprawy uzasadniające przedłużenie tymczasowego aresztowania uznał potrzebę przeprowadzenia dwóch dowodów z opinii biegłych, a mianowicie z zakresu badania pisma i z Ośrodka badań DNA – WLGM – Biura Kryminalnego w celu stwierdzenia, czy przyrządy zabezpieczone w mieszkaniu podejrzanego służyły lub mogły być przeznaczone do niedozwolonego wytwarzania lub przerobu środków odurzających lub substancji psychotropowych.

Ponadto, Wojskowy Sąd Okręgowy powołał się na przesłanki, które były podstawą stosowania aresztu określone w art. 249 § 1 k.p.k. i art. 258 § 2 k.p.k. uznając, iż są one nadal aktualne.

Wskazał też na zawilość sprawy i jej wielowątkowość (15 podejrzanych). Nie stwierdził okoliczności, które nakazywałyby odstąpienie od tymczasowego aresztowania.

Na to postanowienie obrońca podejrzanego złożył zażalenie i zarzucił:

„1. obrazę prawa procesowego – art. 4 i 7 k.p.k. – przez naruszenie zasad: obowiązkowego uwzględnienia okoliczności korzystnych dla podejrzanego oraz swobodnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego;

2. błędne ustalenie faktyczne, przyjęte za jego podstawę, polegające na niesłusznym uznaniu, wbrew zebranemu w sprawie materiałowi dowodowemu, iż

- zachodzi wysokie prawdopodobieństwo popełnienia przez podejrzanego zarzucanych mu czynów,
- zachodzi uzasadniona obawa ucieczki lub ukrycia się podejrzanego,
- zachodzi obawa mactwa procesowego ze strony podejrzanego,
- tymczasowe aresztowanie podejrzanego nie pociągnie wyjątkowo ciężkich skutków dla jego najbliższej rodziny,
- zachodzi przesłanka zagrożenia surową karą, dająca podstawę do stosowania tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego”, wnosząc o uchylenie wskazanego postanowienia i w jego miejsce zastosowanie innego takiego, jak: dozór Policji, zakaz opuszczania kraju połączony z zatrzymaniem paszportu, poręczenie majątkowe w wysokości 20 000 zł, bądź wszystkie te środki razem.

W uzasadnieniu zażalenia obrońca stwierdził, że Wojskowy Sąd Okręgowy zbyt lakonicznie uzasadnił, iż w sprawie zaszyły „szczególne okoliczności”, które uzasadniały przyjęcie, że postępowanie przygotowawcze nie mogło zostać zakończone w pierwszym, planowanym terminie oraz zarzucił nieśpieszność w powołaniu biegłego (18 stycznia 2016 r.), co przedłużyło czas zebrania w sprawie dowodów.

Ponadto, podstawą wniosku o przedłużenie tymczasowego aresztowania był niejawnny materiał dowodowy, a to było sprzeczne z dodaną „nowelą lipcową” art. 249a k.p.k.

Obrońca kwestionuje też, że zebrane w sprawie dowody wskazują na duże prawdopodobieństwo, iż podejrzany popełnił zarzucane mu przestępstwa oraz przyjęte w zaskarżonym postanowieniu przesłanki uzasadniające areszt tymczasowy w postaci obawy ucieczki, mactwa i utrudniania postępowania przygotowawczego z uwagi na grożącą podejrzanemu surową karę.

Wreszcie, obrońca powołał się na negatywną przesłankę stosowania tymczasowego aresztowania, a mianowicie wyjątkowo ciężkie skutki dla jego najbliższej rodziny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie jest uzasadnione.

Wbrew zastrzeżeniom obrońcy ogólna przesłanka stosowania środka zapobiegawczego (art. 249 § 1 k.p.k.) w postaci tymczasowego aresztowania, jest nadal aktualna, co w stopniu wystarczającym wykazał Wojskowy Sąd Okręgowy w zaskarżonym postanowieniu.

W związku z zarzutem obrazy art. 249a k.p.k. stwierdzić należy, że chociaż w sprawie są materiały (dowody) niejawne, to w żadnym stopniu nie dotyczą one (przynajmniej wprost) D. T. i nie były wskazywane ani przez prokuratora w jego wniosku o zastosowanie aresztu, ani przez Sąd, który ten wniosek uwzględnił.

Podejrzany stoi pod zarzutem popełnienia m. in. zbrodni.

Fakt ten, a mówiąc ściślej, wynikająca z niego surowość grożącej kary (art. 258 § 2 k.p.k.), stanowi samodzielną podstawę stosowania tymczasowego aresztowania, po spełnieniu przesłanek określonych w art. 249 § 1 k.p.k. i art. 257 § 1 k.p.k., przy braku przesłanek negatywnych określonych w art. 259 § 1 i § 2 k.p.k. (patrz uchwała SN z dnia 19 stycznia 2012 r., I KZP 18/11 OSKW 2012/1/1). Przyjmuje się bowiem, że możliwość wymierzenia surowej kary rodzi domniemanie, że podejrzany w celu uchronienia się przed taką karą, może podejmować działania zmierzające do zakłócenia prawidłowego toku postępowania przez ucieczkę, lub ukrycie się oraz nakłanianie do fałszywych zeznań lub wyjaśnień.

Wyrażony pogląd może budzić i budzi wątpliwości (zgłasza je również obrońca w swoim zażaleniu), ale skoro wolą ustawodawcy powołany przepis nadal obowiązuje, jego zastosowanie jest jak najbardziej prawidłowe.

Odnosząc się do kwestionowanych przez obrońcę „szczególnych okoliczności sprawy”, które w ocenie Wojskowego Sądu Okręgowego przemawiały za przedłużeniem aresztu tymczasowego o trzy miesiące, to Sąd Najwyższy w części ten zarzut podziela.

Co do zasady oskarżyciel publiczny przekonująco wykazał w swoim wniosku, a Sąd uznał to za obiektywną przyczynę, że do dnia 30 stycznia 2016 r. nie można było przeprowadzić dowodów, które planował.

Przeszkoda ta została już pokonana i nie ma aktualnie żadnych dających się przewidzieć okoliczności uzyskania oczekiwanych opinii. W tej sytuacji Sąd Najwyższy uznał za trafne zaskarżone postanowienie, ale jednocześnie, dla zapobieżenia przewlekłości postępowania przygotowawczego ograniczył czas trwania tymczasowego aresztu. Należy zauważyć, że w związku z takim rozstrzygnięciem całkowity czas pozbawienia wolności podejrzanego D. T. w niewielkim tylko stopniu przekroczy okres trzech miesięcy.

Mając powyższe okoliczności na uwadze oraz wobec niestwierdzenia szczególnych względów, które przemawiałyby za odstąpieniem od tymczasowego aresztowania, postanowiono, jak na wstępie.

Pouczenie: Na niniejsze postanowienie zażalenie nie przysługuje (art. 426 § 1 k.p.k.).

kc